Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0114

Prace Komisji Petycji w 2023 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 maja 2025 r. w sprawie działalności Komisji Petycji w roku 2023 (2025/2027(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając wcześniejsze rezolucje w sprawie wyniku działalności Komisji Petycji,

– uwzględniając art. 10 i 11 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),

– uwzględniając art. 20, 24 i 227 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dotyczące prawa obywateli i osób mających miejsce zamieszkania w UE do informowania Parlamentu o ich problemach,

– uwzględniając art. 228 TFUE dotyczący roli i funkcji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich,

– uwzględniając art. 44 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w którym mowa jest o prawie do składania petycji do Parlamentu Europejskiego,

– uwzględniając postanowienia TFUE dotyczące postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w szczególności jego art. 258 i 260,

– uwzględniając przyjęte przez Komitet ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami uwagi końcowe z 21 marca 2025 r. dotyczące połączonego drugiego i trzeciego sprawozdania okresowego Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 55 i art. 233 ust. 7 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A10-0063/2025),

A. mając na uwadze, że celem rocznego sprawozdania w sprawie wyniku działalności Komisji Petycji jest przedstawienie analizy dotyczącej petycji otrzymanych w 2023 r. i stosunków z innymi

instytucjami, a także przedstawienie wiernego obrazu celów osiągniętych w roku 2023;

B. mając na uwadze, że w 2023 r. do Parlamentu wpłynęły 1 452 petycje, co stanowi spadek o 16,2 % względem 1 217 petycji złożonych w 2022 r. oraz spadek o 4,0 % względem 1 392 petycji złożonych w 2021 r.; mając na uwadze, że łączna liczba otrzymanych petycji jest nadal znacznie niższa od rekordowej liczby odnotowanej w latach 2013 i 2014, kiedy Parlament otrzymał odpowiednio 2 891 i 2 715 petycji;

C. mając na uwadze, że w 2023 r. 26 331 użytkowników poparło co najmniej jedną petycję na internetowym portalu petycji Parlamentu Europejskiego, co stanowi znaczny wzrost w porównaniu z 2022 r., kiedy było to 22 441 użytkowników (obie liczby są znacznie niższe niż w 2021 r., kiedy takich użytkowników było 209 272); mając na uwadze, że liczba kliknięć wyrażających poparcie dla petycji petycje również nieznacznie wzrosła w 2023 r. i wyniosła ogółem 29 287 (w porównaniu z 27 927 w 2022 r. i 217 876 w 2021 r.);

D. mając jednak na uwadze, że ogólna liczba petycji jest nadal niewielka, jeśli uwzględnić całkowitą liczbę ludności UE, co pokazuje, że wciąż należy zwiększać starania na rzecz podnoszenia świadomości obywateli na temat ich prawa do składania petycji oraz potencjalnej użyteczności petycji jako sposobu zwrócenia uwagi instytucji i państw członkowskich na kwestie, które bezpośrednio dotyczą obywateli i mają na nich wpływ; mając na uwadze, że obywatele korzystający z prawa do składania petycji oczekują, iż instytucje UE wniosą wartość dodaną w rozwiązanie ich problemów;

E. mając na uwadze, że kryteria dopuszczalności petycji są określone w art. 227 TFUE i art. 232 ust. 1 Regulaminu Parlamentu, zgodnie z którymi petycje mogą składać obywatele Unii lub osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim, w sprawach objętych zakresem działalności Unii Europejskiej, które dotyczą ich bezpośrednio;

F. mając na uwadze, że spośród 1 452 petycji złożonych w 2023 r. 429 uznano za niedopuszczalne, a 13 wycofano; mając na uwadze, że odnotowany w 2023 r. wysoki odsetek (29,55 %) petycji niedopuszczalnych potwierdza wciąż powszechny brak jasności co do zakresu obszarów odpowiedzialności Unii; mając na uwadze, że aby zmniejszyć liczbę petycji niedopuszczalnych, należy wciąż podejmować działania w celu dalszego doprecyzowania zakresu działań UE;

G. mając na uwadze, że Komisja Petycji (PETI) odegrała znaczącą rolę w zwalczaniu dyskryminacji obywateli Rumunii i Bułgarii w okresie, w którym ich kraje nie przystąpiły jeszcze do strefy Schengen; mając na uwadze, że komisja PETI wniosła kluczowy wkład w propagowanie

równego traktowania i usuwanie nieuzasadnionych barier napotykanych przez tych obywateli; mając na uwadze, że punktem wyjścia była petycja nr 0004/2023 złożona przez Răzvana Eugena Nicolescu w imieniu „Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climatice”, a także późniejsza rezolucja w sprawie przystąpienia do strefy Schengen przyjęta na posiedzeniu plenarnym na podstawie art. 227 ust. 2 Regulaminu[1];

H. mając na uwadze, że prawo do kierowania petycji do Parlamentu jest podstawowym prawem obywateli UE, oferującym zarówno obywatelom, jak i mieszkańcom UE otwarty, demokratyczny i przejrzysty mechanizm bezpośredniego zwracania się do wybranych przedstawicieli; mając na uwadze, że to podstawowe narzędzie umożliwia obywatelom aktywne i skuteczne uczestnictwo w życiu Unii; mając na uwadze, że petycje umożliwiają obywatelom Unii zgłaszanie braków w stosowaniu prawa UE oraz pomagają wykrywać przypadki naruszeń prawa UE;

I. mając na uwadze, że Parlament jest jedyną instytucją Unii wybieraną przez obywateli UE w wyborach bezpośrednich; mając na uwadze, że prawo do składania petycji do Parlamentu Europejskiego jest jednym z podstawowych praw obywateli i mieszkańców UE i umożliwia im bezpośrednie zwracanie się do ich pochodzących z wyboru przedstawicieli***;*** mając na uwadze, że wiele osób z niepełnosprawnościami nie ma równego dostępu do informacji i komunikacji ze względu na ograniczoną dostępność dostosowanych formatów oraz z powodu faktu, że krajowe języki migowe nie są uznawane za element wielojęzyczności UE; mając na uwadze, że Parlament od dawna odgrywa pierwszoplanową rolę w rozwoju procesu rozpatrywania petycji w skali międzynarodowej i stosuje najbardziej otwartą, demokratyczną i przejrzystą procedurę składania i rozpatrywania petycji w Europie, umożliwiającą składającym petycje aktywne i skuteczne uczestnictwo w jego działaniach; mając na uwadze, że korzystając z prawa do składania petycji, obywatele oczekują, że instytucje UE wniosą wartość dodaną, współpracując z Komisją i organami państw członkowskich w rozwiązywaniu ich problemów;

J. mając na uwadze, że informacje przedstawione przez składających petycje w petycjach i podczas posiedzeń komisji, a także oceny Komisji oraz odpowiedzi państw członkowskich i innych organów również stanowią cenny wkład w prace innych komisji parlamentarnych, ponieważ dopuszczalne petycje są przekazywane właściwej komisji w celu uzyskania opinii lub informacji; mając na uwadze, że w związku z tym petycje mogą również odgrywać rolę w procesie legislacyjnym, zapewniając konkretne informacje zwrotne na temat wpływu polityki UE i umożliwiając odpowiedź polityczną na

---

[1] Dz.U. C, C/2024/3999, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3999/oj.

pojawiające się potrzeby;

K. mając na uwadze, że działalność Komisji Petycji opiera się na informacjach przekazanych przez składających petycje, co umożliwia Parlamentowi zwiększenie zdolności reagowania na skargi i obawy związane z poszanowaniem praw podstawowych UE i zgodnością z prawodawstwem UE w państwach członkowskich; mając na uwadze, że petycje są zatem użytecznym źródłem informacji na temat przypadków niewłaściwego stosowania lub naruszeń prawa UE, co umożliwia ocenę stosowania prawa UE oraz jego wpływu na prawa obywateli i mieszkańców UE; mając na uwadze, że w 2023 r. prawa podstawowe były jednym z trzech najważniejszych tematów petycji; mając na uwadze, że w kontekście zorganizowanego dialogu z Komisją Komisja Petycji wezwała ją do zwalczania dyskryminacji w UE, w tym poprzez inicjatywy na rzecz zagwarantowania równych praw, i do wzmocnienia działań wymierzonych w każdą formę dyskryminacji, w tym dyskryminację ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, niepełnosprawność, wiek, religię lub przekonania oraz orientację seksualną;

L. mając na uwadze, że zgodnie z art. 17 TUE Komisja powinna zapewnić właściwe stosowanie traktatów oraz środków przyjętych na ich podstawie; mając na uwadze, że strategiczne podejście Komisji do kwestii poruszonych w petycjach musi być w pełni zgodne z traktatami, aby zapewnić w związku z petycjami jak najskuteczniejsze działania następcze, dążące do zagwarantowania pełnej i terminowej ochrony praw obywateli wynikających z prawa UE;

M. mając na uwadze, że każda petycja musi zostać rozpatrzona i uważnie zbadana, efektywnie, bezstronnie, sprawiedliwie i w przejrzysty sposób, zgodnie ze standardami określonymi w art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczącym prawa do dobrej administracji; mając na uwadze, że wszyscy składający petycję mają prawo do otrzymania odpowiedzi i informacji na temat decyzji w sprawie dopuszczalności oraz działań następczych podjętych przez komisję w rozsądnym terminie, we własnym języku lub w języku użytym w petycji; mając na uwadze, że terminowa i skuteczna reakcja Komisji i państw członkowskich na problemy poruszane w petycjach, a także zaspokajanie ewentualnych roszczeń, wzmacniają zaufanie obywateli do Unii i jej polityki;

N. mając na uwadze, że Komisja Petycji przywiązuje olbrzymią wagę do rozpatrywania i publicznego omawiania petycji na swoich posiedzeniach; mając na uwadze, że składający petycje mają prawo przedstawić swoje petycje oraz często zabierają głos w dyskusji, biorąc tym samym aktywny udział w pracach komisji; mając na uwadze, że w 2023 r. odbyło się 10 posiedzeń Komisji Petycji, na których omówiono 191 petycji w obecności 114 składających petycje, którzy uczestniczyli aktywnie w posiedzeniach, zabierając głos;

O. mając na uwadze, że główne tematy poruszane w petycjach złożonych w 2023 r. dotyczyły środowiska, praw podstawowych, spraw osobistych i wymiaru sprawiedliwości;

P. mając na uwadze, że przyjmując porządek obrad, Komisja Petycji zwraca uwagę na petycje i tematy o dużym znaczeniu dla dyskusji na szczeblu UE oraz na potrzebę utrzymania zrównoważonego zasięgu geograficznego tematów zgodnie z otrzymanymi petycjami;

Q. mając na uwadze, że 82,4 % petycji otrzymanych w 2023 r. złożono za pośrednictwem internetowego portalu petycji Parlamentu – nieznacznie więcej niż w 2022 r. (79,05 %) – co ponownie potwierdza, że portal ten jest zdecydowanie najczęściej wykorzystywanym przez obywateli kanałem składania petycji do Parlamentu;

R. mając na uwadze, że w lutym 2023 r. internetowy portal petycji zmodernizowano i wznowiono, aby dostosować go do obecnych oczekiwań i ułatwić mieszkańcom państw członkowskich korzystanie z prawa do składania petycji do Parlamentu; mając na uwadze, że zaktualizowany portal petycji 2.0 został bezproblemowo zintegrowany z internetowym narzędziem publikacyjnym Parlamentu, umożliwiając szybsze i prostsze aktualizacje treści i nowe funkcje (w tym siedem krótkich przewodników, które zawierają jasne instrukcje krok po kroku dotyczące składania, śledzenia i popierania petycji); mając na uwadze, że nowa wyszukiwarka wykorzystująca elastyczną technologię usprawniła wyszukiwanie dzięki skuteczniejszemu dostarczaniu dokładniejszych wyników, co sprawiło, że nowy portal daje pierwszeństwo podejściu rzeczywiście skoncentrowanemu na obywatelach; mając na uwadze, że w 2023 r. wszystkie petycje opracowano i opublikowano terminowo w ciągu kilku dni od ich przyjęcia oraz że na wszystkie wewnętrzne i zewnętrzne wnioski o pomoc w użytkowaniu portalu petycji i jego treści udzielono odpowiedzi w terminie i we wszystkich językach;

S. mając na uwadze, że w 2023 r. Komisja Petycji (PETI) odbyła cztery wizyty informacyjne, podczas których posłowie udali się do Rumunii, aby zbadać zarządzanie populacją niedźwiedzi brunatnych i jej ochronę oraz nielegalne pozyskiwanie drewna, do Donegal (Irlandia) – w sprawie wykorzystywania wadliwych elementów konstrukcyjnych z miki w irlandzkim budownictwie oraz do Katalonii (Hiszpania), aby ocenić na miejscu model imersji językowej w Katalonii; mając na uwadze, że członkowie PETI uczestniczyli również we wspólnej delegacji Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych i PETI, która to delegacja udała się do Nowego Jorku, aby wziąć udział w 16. sesji Konferencji Państw Stron Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;

T. mając na uwadze, że zgodnie z Regulaminem Parlamentu

Europejskiego Komisja Petycji odpowiada również za kontakty z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, do którego zadań należy rozpatrywanie skarg wnoszonych w związku z niewłaściwym administrowaniem w instytucjach i organach UE; mając na uwadze, że poprzednia europejska rzecznik praw obywatelskich Emily O'Reilly przedstawiła swoje sprawozdanie roczne za rok 2022 na posiedzeniu Komisji Petycji w dniu 27 czerwca 2023 r.;

U. mając na uwadze, że Komisja Petycji jest członkiem europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich, w której skład wchodzą także Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, rzecznicy krajowi i regionalni oraz podobne organy z państw członkowskich UE, krajów kandydujących i z innych państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego; mając na uwadze, że sieć ta ma na celu promowanie wymiany informacji o prawie i polityce UE oraz wymianę najlepszych praktyk;

1. podkreśla, że Komisja Petycji odgrywa zasadniczą rolę w ochronie i propagowaniu praw obywateli i mieszkańców Unii poprzez dopilnowywanie, by obawy i skargi składających petycje rozpatrywano w sposób terminowy, skuteczny i odpowiedni oraz by składający petycje byli informowani o podjętych działaniach i postępach poczynionych w związku z ich petycjami; przypomina, że wszystkie petycje są rozpatrywane w drodze otwartej, demokratycznej i przejrzystej procedury składania petycji;

2. wyraża uznanie dla ważnej pracy wykonanej przez Komisję Petycji w sprawie petycji dotyczących półwyspu Akamas, najbardziej zróżnicowanego biologicznie obszaru na Cyprze, na którym to obszarze od dziesięcioleci dochodzi do powtarzających się systemowych naruszeń dyrektywy siedliskowej[1] i dyrektywy ptasiej[2], w ogólnym kontekście braku skutecznych i prawnie wiążących środków ochrony tego obszaru oraz w związku z niedawnymi, przedstawionymi przez właściwe władze Cypru planami, które będą miały niszczycielskie skutki w bardzo delikatnych naturalnych ekosystemach tego obszaru i naruszają prawodawstwo UE w dziedzinie ochrony środowiska; podkreśla, że w następstwie działań podjętych w tej sprawie przez Komisję Petycji Komisja Europejska 13 marca 2024 r. postanowiła wnieść sprawę przeciwko Cyprowi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w związku z nieprzestrzeganiem przez władze cypryjskie dyrektywy siedliskowej; wyraża ubolewanie, że od czasu podjęcia tej decyzji, czyli od ponad roku, Komisja nie przedłożyła Trybunałowi żadnych akt, a zatem

---

[1] Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

[2] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

oficjalnie nie wszczęto postępowania sądowego;

3. podkreśla kluczową pracę wykonaną przez Komisję Petycji w obszarze ochrony praw pracowników przed dyskryminacją i nadużywaniem umów na czas określony w sektorze publicznym we Włoszech; docenia fakt, że Komisja należycie uwzględniła bardzo rzetelne dokumenty prawne przedstawione przez składających petycje, które Komisja Petycji starannie oceniła na różnych posiedzeniach, przy podejmowaniu decyzji o skierowaniu sprawy Włoch przed Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w związku z niezaprzestaniem nadużywania umów na czas określony i dyskryminujących warunków zatrudnienia, co stanowi naruszenie dyrektywy Rady 1999/70/WE;

4. wyraża uznanie dla komisji PETI za rozpatrzenie petycji nr 1168/2023, złożonej przez Mihaia Ignę w imieniu stowarzyszenia „Razem zapewniamy dobrobyt”, w której zaapelowano o zwrot rumuńskich dóbr kultury i archiwów historycznych przechowywanych obecnie w Rosji; podkreśla głębokie znaczenie historyczne tej debaty dla wszystkich państw członkowskich, które w przeszłości doświadczyły rosyjskich aktów grabieży, zwłaszcza w kontekście trwającej wojny w Ukrainie, ponieważ podkreśla ona szersze wyzwania związane z zachowaniem kultury i ochroną dziedzictwa narodowego w czasach konfliktu geopolitycznego; podkreśla, że zaangażowanie komisji PETI w tę sprawę pokazuje jej zaangażowanie w poszanowanie praw obywateli UE i państw członkowskich oraz w ochronę historycznego dziedzictwa Rumunii oraz wspieranie jej uzasadnionych roszczeń na arenie międzynarodowej; przypomina późniejszą rezolucję plenarną w sprawie zwrotu rumuńskiego skarbu narodowego bezprawnie przywłaszczonego przez Rosję[1];

5. ponownie podkreśla znaczenie ciągłej debaty publicznej na temat zakresu działań UE, aby zapewnić obywatelom właściwe informacje o zakresie kompetencji Unii i różnych szczeblach podejmowania decyzji; wzywa do przeprowadzenia w całej UE zorganizowanej kampanii informacyjnej i komunikacyjnej bez dodatkowych kosztów (tj. dzięki wykorzystaniu obecnych zasobów biur kontaktowych Parlamentu Europejskiego) we wszystkich językach urzędowych UE we współpracy z krajowymi i regionalnymi rzecznikami praw obywatelskich, organizacjami pozarządowymi i instytucjami edukacyjnymi, aby zwiększyć świadomość obywateli wszystkich państw członkowskich na temat prawa do składania petycji, w szczególności skierowanej do społeczności wiejskich i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji oraz grup zmarginalizowanych, a także oddalonych wysp i regionów; proponuje rozszerzenie działań informacyjnych nieobarczonych dodatkowymi kosztami na media

---

[1] Dz.U. C, C/2024/6559, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6559/oj.

społecznościowe i wydarzenia lokalne; kładzie nacisk na potrzebę szerszej świadomości społecznej i przeprowadzenia szerzej zakrojonych kampanii informacyjnych, przy aktywnym udziale służb komunikacyjnych, aby pomóc w poszerzaniu wiedzy obywateli na temat ich prawa do składania petycji oraz na temat zakresu odpowiedzialności UE i uprawnień Komisji Petycji z myślą o zmniejszeniu liczby petycji uznawanych za niedopuszczalne i zwiększeniu zaangażowania obywatelskiego w proces decyzyjny; zaleca poprawę dostępności cyfrowej portalu petycji, w tym dostosowanie go do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i wyższej jakości tłumaczenie na wszystkie języki urzędowe UE; zaleca zbadanie potencjału istniejących narzędzi informatycznych w celu ułatwienia obywatelom poruszania się po portalu, w tym dostępu do innych mechanizmów składania skarg;

6. przypomina o europejskim wymiarze Komisji Petycji, do której mogą zwracać się obywatele ze wszystkich 27 państw członkowskich w sprawach wchodzących w zakres traktatów UE i prawa UE; uważa, że na Komisji Petycji spoczywa szczególna odpowiedzialność za utrzymanie tego europejskiego wymiaru i pokazanie obywatelom wartości dodanej europejskiej jedności i integracji; podkreśla, że wymiar europejski musi opierać się na solidarności, promowaniu praw społecznych i gospodarczych, ochronie języków i kultur mniejszości oraz aktywnej walce ze zmianą klimatu;

7. zwraca uwagę, że petycje dają Parlamentowi i innym instytucjom Unii wyjątkową szansę na nawiązanie bezpośredniego kontaktu z obywatelami Unii i prowadzenie z nimi regularnego dialogu, w szczególności w sytuacjach, gdy odczuwają oni skutki niewłaściwego stosowania lub naruszania prawa UE; podkreśla potrzebę ściślejszej współpracy między instytucjami Unii a władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi w kwestii dochodzeń dotyczących wdrażania i przestrzegania prawa UE; uważa, że taka współpraca ma kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o rozpatrywanie i rozwiązywanie zgłaszanych przez obywateli problemów dotyczących stosowania prawa UE, oraz przyczynia się do wzmocnienia legitymacji demokratycznej i odpowiedzialności Unii; apeluje zatem o udział przedstawicieli państw członkowskich w posiedzeniach Komisji Petycji oraz o terminowe udzielanie szczegółowych odpowiedzi na kierowane do organów krajowych wnioski Komisji Petycji o wyjaśnienia lub informacje; odnotowuje wzrost liczby petycji otrzymanych w 2023 r. dotyczących różnic strukturalnych, w tym w obszarze wynagrodzeń i dochodów emerytalnych między grupami ludności; wzywa do systematycznego analizowania i rozwiązywania tych problemów w drodze skoordynowanych działań z właściwymi komisjami i Komisją; ponadto wzywa do zwiększenia ochrony i wsparcia dla osób narażonych na nadużycia lub wykluczenie, które napotykają przeszkody w dostępie do odpowiednich mechanizmów wsparcia i wymiaru sprawiedliwości;

8. przypomina, że petycje mają znaczący wkład w realizację przez Komisję roli strażniczki traktatów i zapewniają obywatelom dodatkowe narzędzia do zgłaszania domniemanych naruszeń prawa UE; podkreśla, że konstruktywna współpraca między Komisją Petycji a Komisją Europejską, wyrażająca się terminowym i szczegółowym udzielaniem przez Komisję odpowiedzi opartych na wnikliwych analizach kwestii poruszonych w petycjach, ma zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania skutecznego procesu rozpatrywania petycji;

9. ponownie zwraca się do Komisji o przedstawienie wyjaśnień prawnych dotyczących kluczowych kryteriów leżących u podstaw jej strategicznego podejścia do egzekwowania prawa UE oraz o regularne przekazywanie Komisji Petycji aktualnych informacji na temat postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego oraz zapewnienie jej dostępu do wszystkich odpowiednich dokumentów dotyczących procedur EU Pilot i postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego oraz inicjatyw ustawodawczych wszczętych na podstawie otrzymanych petycji; jest zdania, że większa przejrzystość i regularne informacje zwrotne na temat prowadzonych przez Komisję postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego byłyby korzystne dla działań następczych podejmowanych przez Komisję Petycji w związku z otwartymi petycjami; z zadowoleniem przyjmuje niedawną inicjatywę Komisji dotyczącą włączenia petycji do systemu wyszukiwania w prowadzonym przez Komisję rejestrze uchybień; podkreśla, jak ważne jest, aby Komisja bez zwłoki wszczynała dochodzenia w sprawie petycji, zwracając uwagę na naruszenia prawa dotyczące dużej liczby obywateli i mieszkańców UE, oraz by w stosownych przypadkach skonsultowała się z odpowiednim krajowym rzecznikiem praw obywatelskich; wyraża zaniepokojenie sposobem, w jaki Komisja prowadzi niektóre postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w tym te związane z kwestiami poruszonymi w wielu petycjach; zachęca Komisję do podjęcia niezbędnych kroków w celu zwiększenia przejrzystości i skuteczności zarządzania postępowaniami w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, które mogą być uznawane przez obywateli za nieprzejrzyste;

10. wzywa Komisję do oceny, czy organy krajowe podejmują niezbędne działania pozwalające reagować na zgłaszane w petycjach obawy obywateli w przypadkach braku zgodności z prawem UE, oraz do uruchamiania postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w stosownych przypadkach; podkreśla, że terminowe i proaktywne działanie Komisji w przypadkach naruszeń prawa UE ma kluczowe znaczenie dla zapobieżenia sytuacji, w której naruszenia te, mogące podważyć zaufanie obywateli do instytucji europejskich, przybrałyby charakter systemowy;

11. przypomina, że wolność wypowiedzi jest podstawowym filarem

demokracji europejskiej; potępia wszelkie próby cenzurowania, marginalizacji lub zastraszania obywateli lub ich wybranych przedstawicieli na podstawie ich poglądów politycznych; podkreśla również, że poszanowanie wyników wyborów na szczeblu krajowym i europejskim ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania zaufania obywateli do procesu demokratycznego;

12. podkreśla potrzebę bardziej aktywnej współpracy i jej zacieśnienia między państwami członkowskimi a Komisją Petycji, aby odblokować te petycje, które wymagają szybkiej odpowiedzi i reakcji ze strony organów krajowych; przypomina, że opóźniona reakcja państw członkowskich może mieć wpływ na terminowe rozwiązywanie problemów zgłaszanych przez obywateli i negatywnie wpływać na szukanie rozwiązań dla występujących naruszeń prawa Unii; stwierdza, że państwa członkowskie powinny udzielać odpowiedzi na petycje w wymaganym terminie trzech miesięcy; podkreśla, że lepsza koordynacja i lepszy dialog ułatwiłyby skuteczniejsze rozwiewanie obaw obywateli, zapobiegły zbędnym opóźnieniom i zwiększyły skuteczność procedury składania petycji;

13. zauważa z zaniepokojeniem, że zalecenia wydane przez Komisję Petycji w jej sprawozdaniu z 19 marca 2024 r. w następstwie wyjazdu do Katalonii nie zostały jeszcze w pełni wdrożone przez właściwe organy oświatowe, w szczególności zalecenia dotyczące ochrony praw językowych wszystkich uczniów i ich rodzin; wyraża głębokie ubolewanie z powodu napięć, z jakimi mieli do czynienia członkowie Komisji Petycji podczas wizyty w Barcelonie w dniach 18–20 grudnia 2023 r., i wzywa do prowadzenia dialogu i współpracy opartych na szacunku między wszystkimi zainteresowanymi stronami w celu zapewnienia, aby instytucje demokratyczne mogły wykonywać swoje mandaty w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia;

14. zdecydowanie potępia napastowanie i nękanie, których ofiarami zostali oficjalni członkowie delegacji Komisji Petycji podczas wizyty informacyjnej w Barcelonie od 18 do 20 grudnia 2023 r. mającej na celu ocenę na miejscu modelu immersji językowej w Katalonii, jego wpływu na rodziny przeprowadzające się do wspólnoty autonomicznej i mieszkające w niej, a także na wielojęzyczność, niedyskryminację i zasadę praworządności;

15. ubolewa, że właściwe organy oświatowe w regionie nie wdrożyły zaleceń wydanych przez Komisję Petycji w jej sprawozdaniu z 19 marca 2024 r. sporządzonym po wizycie, które miały na celu ochronę praw językowych uczniów i ich rodzin;

16. przypomina, że internetowa baza danych petycji (e-Petition) jest niezbędnym narzędziem wewnętrznym, które umożliwia członkom i członkiniom Komisji Petycji dostęp do wszystkich niezbędnych informacji w celu śledzenia stanu zaawansowania prac nad każdą petycją i podejmowania świadomych decyzji dotyczących

rozpatrywania petycji; zauważa, że baza danych e-Petition odgrywa również ważną rolę w komunikacji ze składającymi petycje;

17. przypomina o zobowiązaniu Komisji do utworzenia wspólnie z Parlamentem międzyinstytucjonalnego narzędzia informatycznego do wymiany informacji i dokumentów na temat wszystkich działań następczych podjętych w związku z petycjami, takich jak postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wnioski ustawodawcze lub odpowiedzi władz krajowych, co pozwoli na zwiększenie przejrzystości i wydajności procesu rozpatrywania petycji, a w szerszym kontekście przyczyni się do zwiększenia zaufania obywateli do instytucji UE i projektu europejskiego;

18. przypomina, że współpraca z innymi komisjami w Parlamencie ma zasadnicze znaczenie dla kompleksowego rozpatrywania, ze szczególnym uwzględnieniem petycji dotyczących równouprawnienia płci, różnorodności rodzin, sprawiedliwości środowiskowej i praw językowych mniejszości; zauważa, że w 2023 r. do innych komisji wysłano 34 wnioski o wydanie opinii (odpowiadające 31 petycjom) i 223 wnioski o udzielenie informacji; zauważa, że z 34 opinii, o które wystąpiono, do końca 2023 r. otrzymano tylko 25 odpowiedzi (w 14 przypadkach wydano opinię, natomiast w 10 przypadkach dana komisja postanowiła nie sporządzać opinii, a w czterech przypadkach nie przekazano oficjalnej decyzji); przypomina, że składający petycje są informowani, że zwrócono się do innych komisji o wydanie opinii na potrzeby rozpatrzenia ich petycji; podkreśla, że komisje parlamentarne powinny zwiększyć starania na rzecz aktywnego udziału w rozpatrywaniu petycji – przez dzielenie się swoją wiedzą specjalistyczną – aby umożliwić Parlamentowi szybszą i bardziej kompleksową reakcję na problemy obywateli;

19. uważa, że sieć ds. petycji jest użytecznym narzędziem w pracy parlamentarnej i ustawodawczej, ułatwiającym podejmowanie działań następczych w odpowiedzi na petycje; jest przekonany, że regularne posiedzenia sieci ds. petycji mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia większej widoczności działalności Komisji Petycji oraz lepszego zrozumienia jej pracy i misji, a także dla zacieśnienia współpracy z pozostałymi komisjami parlamentarnymi;

20. podkreśla, że Komisja Petycji wyraziła swoje stanowisko w ważnych kwestiach poruszonych w petycjach, przyjmując sprawozdanie w sprawie wyników obrad Komisji Petycji w 2022 r.[1];

21. zwraca uwagę na nieznaczny spadek liczby złożonych petycji w sprawach dotyczących stosunków zewnętrznych w porównaniu z

---

[1] Przyjęte przez Parlament jako rezolucja z 23 listopada 2023 r. w sprawie wyniku obrad Komisji Petycji w 2022 r., Dz.U. C, C/2024/4220, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4220/oj.

2022 r.; zauważa, że można to wytłumaczyć nowym kontekstem geopolitycznym w 2023 r., a w szczególności spadkiem liczby petycji w sprawie wojny w Ukrainie oraz znacznym wzrostem liczby petycji dotyczących nowych konfliktów na Bliskim Wschodzie; zauważa, że Komisja Petycji uwzględniła obawy obywateli dotyczące między innymi sankcji, bezpieczeństwa, rozwiązywania konfliktów, polityki wizowej, postępów krajów kandydujących do UE, umieszczając w porządku obrad szereg petycji dotyczących w szczególności kwestii związanych z sytuacją uchodźców, zwłaszcza dzieci, oraz sytuacją uchodźców wenezuelskich w UE; uznaje wysiłki komisji, które już aktywnie zajmują się tymi kwestiami, i podkreśla, że Komisja Spraw Zagranicznych oraz Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych powinny uwzględnić te petycje w swoich obradach;

22. zauważa, że zdrowie, które było jednym z głównych obszarów budzących obawy składających petycje w 2022 r., wydaje się nadal odgrywać ważną rolę w 2023 r.; zauważa w szczególności, że Komisja Petycji rozpatrzyła i omówiła petycje w sprawie zakazu stosowania substancji chemicznych i metali ciężkich w zabawkach dla dzieci, w sprawie wspierania zdrowych i przyjaznych dla środowiska systemów żywnościowych i stylu życia oraz w sprawie wdrożenia przepisów UE w sprawie dodatku cukru do żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci;

23. zwraca uwagę na znaczną liczbę petycji złożonych i omówionych w związku z obawami obywateli dotyczącymi przywrócenia kontroli granicznych między niektórymi państwami członkowskimi; poruszono w nich problematyczny aspekt ograniczenia swobodnego przepływu osób w obrębie UE oraz inne aspekty, takie jak mocne i słabe strony rozszerzenia strefy Schengen; przypomina, że państwa członkowskie mogą przywrócić kontrole na granicach wewnętrznych[1] w przypadku poważnego zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego lub w wyjątkowych okolicznościach zagrażających ogólnemu funkcjonowaniu strefy Schengen; docenia istotną rolę, jaką odgrywa Komisja Petycji, w szczególności jako organizatorka prowadzonych działań, przyjęcie przez Komisję Petycji 27 czerwca 2023 r. zwięzłego projektu rezolucji w sprawie przystąpienia do strefy Schengen i powiązanej rezolucji Parlamentu, jej zdecydowane poparcie dla rozszerzenia strefy Schengen o Rumunię i Bułgarię oraz organizację 18 lipca 2023 r., wspólnie z Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, wysłuchania publicznego w sprawie granic strefy Schengen; z zadowoleniem przyjmuje jednogłośną decyzję Rady w sprawie pełnego członkostwa

---

[1] Art. 25–30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj).

obu państw w strefie Schengen od 1 stycznia 2025 r., które umożliwia im pełne korzystanie z podstawowych swobód jednolitego rynku UE; podkreśla, że uniemożliwienie państwom członkowskim przystąpienia do strefy Schengen pomimo spełnienia wszystkich niezbędnych wymogów było dyskryminującą decyzją, która nie miała uzasadnienia prawnego i poważnie dotknęła wielu obywateli UE;

24. odnotowuje nagły wzrost w drugiej połowie 2023 r. liczby petycji pochodzących z Hiszpanii dotyczących zagrożeń dla praworządności w tym kraju, które wynikały z zamiaru przyjęcia przez hiszpański rząd ustawy o amnestii sprzecznej z porządkiem konstytucyjnym i europejskim systemem prawnym; ubolewa z powodu ataków na praworządność i podział władzy przeprowadzonych przez rząd hiszpański;

25. podkreśla prace Komisji Petycji nad petycjami poświęconymi wspólnym zasadom dotyczącym jednolitego standardu wymiarów bagażu podręcznego, petycjami, które dotyczą niedogodności i dyskomfortu z powodu niespójnych zasad dotyczących bagażu podręcznego stosowanych przez linie lotnicze oraz wynikających z tego ukrytych kosztów; z naciskiem apeluje o zastosowanie się do odpowiedniego orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w kontekście przeglądu prawodawstwa UE dotyczącego przewozów lotniczych; zwraca w związku z tym uwagę na zwięzły projekt rezolucji w sprawie znormalizowanych wymiarów bagażu podręcznego przyjęty przez Komisję Petycji 20 września 2023 r., a następnie 4 października 2023 r. przez Parlament Europejski w jednym głosowaniu; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w listopadzie 2023 r. Komisja przedstawiła przegląd ram dotyczących praw pasażerów oraz szereg wniosków mających na celu poprawę komfortu pasażerów i podróżnych, w tym wymóg ograniczonej liczby wspólnych rozmiarów i wag, aby zmniejszyć ryzyko wprowadzenia pasażerów w błąd; z żalem zauważa, że pasażerowie z niepełnosprawnościami wciąż napotykają zbyt wiele barier podczas podróży, zwłaszcza w przypadku podróży multimodalnych; ubolewa, że systemy transportu publicznego w wielu państwach członkowskich nie spełniają też wymogów Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (UNCRPD);

26. zauważa, że w 2023 r. przedmiotem poważnej troski składających petycje nadal były kwestie dotyczące środowiska naturalnego – ponad 21 % petycji dotyczyło właśnie tych kwestii; ubolewa, że niektóre z tych petycji dotyczą zarzutów nieprawidłowego wdrażania prawodawstwa UE przez państwa członkowskie, a wobec niektórych państw członkowskich już toczą się postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z naruszeniem przepisów UE dotyczących ochrony środowiska; zauważa, że liczne petycje opisują skargi dotyczące jakości powietrza, zanieczyszczenia hałasem, gospodarowania odpadami i ich przetwarzania, pogorszenia stanu ekosystemów naturalnych i

naruszenia dyrektywy siedliskowej w różnych państwach członkowskich; podkreśla wysłuchanie publiczne na temat stanu wdrożenia dyrektywy siedliskowej zorganizowane 24 maja 2023 r.; odnotowuje prace, które Komisja Petycji kontynuowała w 2023 r. nad wpływem zmiany klimatu w różnych dziedzinach, nie tylko w obszarze ochrony środowiska, ale również w odniesieniu do użytkowania gruntów, w związku z czym szereg otrzymanych petycji dotyczących tych kwestii znalazło się w porządku obrad; zwraca uwagę na warsztaty na temat wpływu zmiany klimatu na zabezpieczenie społeczne i najsłabsze grupy społeczne (22 marca 2023 r.), a także na prezentację badania na temat odszkodowań dla ofiar klęsk żywiołowych związanych ze zmianą klimatu (18 lipca 2023 r.);

27. zwraca uwagę na warsztaty zorganizowane przez Komisję Petycji 25 stycznia 2023 r. na temat przejrzystości ustalania cen i refundacji produktów leczniczych, podczas których omówiono przejrzystość z perspektywy pacjentów i konsumentów, producentów produktów leczniczych oraz badań naukowych; zauważa, że dyskusje zorientowane były na ponoszone przez przedsiębiorstwa koszty badań i opracowywania produktów oraz na dostępne informacje o rzeczywistych cenach płaconych za leki, przy czym podkreślono znaczenie przejrzystości dla tych kwestii;

28. podkreśla znaczenie spełnienia oczekiwań obywateli UE w związku z ochroną środowiska i wzywa Komisję, by wraz z państwami członkowskimi zapewniła prawidłowe wdrażanie prawodawstwa UE w tej dziedzinie, w szczególności w dziedzinie nielegalnego pozyskiwania drewna; zwraca uwagę na petycje dotyczące kwestii środowiskowych, które odzwierciedlają rosnące zaniepokojenie opinii publicznej skutkami zmiany klimatu, co wymaga spójnego egzekwowania obowiązującego prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska zarówno przez Komisję, jak i państwa członkowskie; podkreśla, że spełnienie oczekiwań obywateli UE w związku z ochroną środowiska powinno być równie istotne, jak uwzględnienie realiów gospodarczych każdego państwa członkowskiego; podkreśla, że nadmierne regulacje mają negatywny wpływ na gospodarki wschodzące; podkreśla w związku z tym, że każde państwo członkowskie powinno mieć możliwość podejmowania decyzji dotyczących procesu transformacji oraz że przepisy dotyczące ochrony środowiska nie powinny ograniczać konkurencyjności gospodarczej;

29. uznaje pozytywny wpływ wizyty informacyjnej w Rumunii w dniach 15–18 maja 2023 r. na zarządzanie populacją niedźwiedzia brunatnego i jej ochronę; zauważa jednak z ubolewaniem, że nadal dochodzi do zbyt wielu śmiertelnych wypadków spowodowanych przez niedźwiedzie brunatne z udziałem ludzi i zwierząt gospodarskich, co sprawia, że konieczne są dalsze monitorowanie i współpraca z organami krajowymi; podkreśla, że ochrona życia i

bezpieczeństwa ludzkiego zawsze powinna być priorytetem;

30. w następstwie wizyty informacyjnej w Rumunii podkreśla potrzebę równowagi między ochroną dzikiej przyrody a bezpieczeństwem obywateli; podkreśla, że każde państwo członkowskie powinno mieć możliwość podejmowania środków, w tym kontroli populacji gatunku, w celu zapobieżenia zagrożeniom dla życia i mienia swoich obywateli;

31. podkreśla zobowiązanie Komisji Petycji do ochrony praw osób z niepełnosprawnościami; przypomina o dorocznych warsztatach na temat praw osób z niepełnosprawnościami przeprowadzonych przez Komisję Petycji 29 listopada 2023 r.; przypomina, że ich pierwsza część dotyczyła sposobu, w jaki osoby z niepełnosprawnościami radziły sobie z niedawnymi kryzysami (koszty energii, wojna, wysoka inflacja itd.), oraz tego, w jaki sposób środki UE pomogły przezwyciężyć te przeszkody, natomiast druga część dotyczyła sposobu, w jaki instytucje europejskie wypracowały inkluzywną komunikację z osobami z niepełnosprawnościami; podkreśla również w tym kontekście, że 29 listopada 2023 r. Komisja Petycji przyjęła opinię w formie pisma w sprawie ustanowienia europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami; podkreśla, że dostęp osób z niepełnosprawnościami do świadczeń z zabezpieczenia społecznego wchodzi w zakres odpowiedzialności krajowej i systemów koordynacji społecznej oraz że spory również powinny być rozpatrywane a ich wynik przestrzegany za pośrednictwem istniejących mechanizmów sądowych i w ramach ich kompetencji poprzez obowiązek wyczerpania środków odwoławczych, a nie poprzez bezpośrednią interwencję Komisji, zgodnie z zasadą pomocniczości; podkreśla również w tym kontekście pilną potrzebę pełnej i spójnej transpozycji europejskiego aktu w sprawie dostępności i wzywa państwa członkowskie, aby unikały dalszych opóźnień, które naruszają prawa osób z niepełnosprawnościami; przypomina, że głównym celem aktu w sprawie dostępności jest poprawa jakości życia co najmniej 87 mln osób z niepełnosprawnościami poprzez ułatwienie im dostępu m.in. do transportu publicznego, usług bankowych, komputerów, telewizji, e-booków i sklepów internetowych;

32. podkreśla istotny wkład Komisji Petycji w ochronę praw osób z niepełnosprawnościami, o czym świadczy rozpatrywanie przez nią szeregu petycji w tej istotnej sprawie; uznaje w tym kontekście działania służb Parlamentu i zauważa, że należy znaleźć nie tylko najlepsze rozwiązanie techniczne, lecz także najbardziej dostępne dla głuchych obywateli, aby móc komunikować się z nimi w ich języku ojczystym – w krajowych językach migowych; zwraca się o zmianę Regulaminu w ścisłej współpracy z Komisją Spraw Konstytucyjnych (AFCO), aby wyeliminować obowiązkową wyłącznie pisemną komunikację z obywatelami, którzy są użytkownikami języka migowego, osobami głuchymi lub niedosłyszącymi, tak aby na ich

wniosek mogli oni używać swojego języka migowego w trakcie procedury; podkreśla również w tym kontekście, że 29 listopada 2023 r. Komisja Petycji przyjęła opinię w formie pisma w sprawie ustanowienia europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami;

33. akcentuje ponadto szczególną rolę ochronną, jaką odgrywa Komisja Petycji w UE w ramach Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych dzięki swym uprawnieniom do przyjmowania petycji, oraz podkreśla istotną bieżącą pracę Komisji Petycji nad petycjami dotyczącymi niepełnosprawności; choć odnotowuje nieznaczny spadek liczby petycji dotyczących niepełnosprawności w 2023 r. w porównaniu z 2022 r., podkreśla, że liczba ta wzrosła niemal dwukrotnie w porównaniu z 2021 r.; ponadto wskazuje, że dyskryminacja, dostęp do transportu publicznego i zatrudnienia nadal stanowią główne wyzwania, z którymi muszą mierzyć się osoby z niepełnosprawnością, i podkreśla, że Komisja Petycji zwróciła szczególną uwagę na wniosek o uznanie w europejskim statucie osób z niepełnosprawnością praw osób z autyzmem; z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie zwięzłego projektu rezolucji w sprawie harmonizacji praw osób z autyzmem, podkreślającego potrzebę poprawy dostępu do diagnostyki, opieki zdrowotnej, edukacji, zatrudnienia, dostępności i zapewnienia racjonalnych usprawnień, zdolności prawnej i wsparcia przez całe życie, w tym w kulturze i sporcie; zwraca ponadto uwagę na szczególną rolę Komisji Petycji w ochronie praw dzieci i rodziców, o czym świadczą liczne petycje otrzymane w sprawie praw dzieci, wymagające szczególnej uwagi i reakcji; przypomina w tym kontekście postanowienia Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 24 dotyczącego praw dziecka, który stanowi, że każde dziecko ma prawo do utrzymywania stałego, osobistego związku i bezpośredniego kontaktu z obojgiem rodziców, chyba że jest to sprzeczne z jego interesami; przypomina również, że rodziny z dziećmi autystycznymi są często celem ofert niepotwierdzonych, potencjalnie szkodliwych i nielegalnych terapii i interwencji, które mogą wiązać się z fizycznym znęcaniem się nad dziećmi;

34. przypomina, że kontakty z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich stanowią jeden z obowiązków powierzonych Komisji Petycji na mocy Regulaminu Parlamentu; z zadowoleniem przyjmuje konstruktywną współpracę Parlamentu z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, z którym Komisja Petycji podziela cele polegające na zapewnieniu przejrzystości, profesjonalizmu i uczciwości instytucji UE wobec obywateli europejskich, a także zaangażowanie w europejską sieć rzeczników praw obywatelskich; podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, aby zapewnić szybkie, bezstronne i przejrzyste odpowiedzi na skargi obywateli dotyczące wszelkich nieprawidłowości administracyjnych w instytucjach UE;

35. podkreśla, że Komisja Petycji wiele robi dla ochrony praw pracowniczych; podkreśla, że w następstwie kilku petycji otrzymanych w tej sprawie podjęto dalsze kroki, takie jak debata na temat stosowania umów na czas określony, a także europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Good Clothes, Fair Pay” – która stała się petycją – koncentrująca się na złej sytuacji pracowników globalnego przemysłu odzieżowego i obuwniczego, lub na przykład pytanie parlamentarne wymagające odpowiedzi ustnej w sprawie warunków pracy nauczycieli w Unii Europejskiej, którego źródłem również była petycja; przypomina o znaczeniu uczciwych warunków pracy i większej ochrony pracowników w UE, i apeluje do państw członkowskich i Komisji o skuteczne zajęcie się obawami poruszonymi w petycjach dotyczących praw pracowniczych i związków zawodowych;

36. przypomina o badaniu Parlamentu Europejskiego na temat bezdomności w UE, zleconym przez Komisję Petycji i przedstawionym na jej posiedzeniu w listopadzie 2023 r.; zauważa, że badanie to wniosło istotny wkład w kwestii tego palącego wyzwania społecznego i gospodarczego, które jest jedną z najpoważniejszych form wykluczenia społecznego – w badaniu podkreślono potrzebę zmiany polityki publicznej w kierunku zapobiegania bezdomności, między innymi poprzez zapewnienie bezpiecznych i przystępnych cenowo mieszkań; przypomina, że nielegalne zajmowanie lokali nie może zostać uznane za rozwiązanie problemu bezdomności, ponieważ prawo własności jest zapisane w art. 17 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; podkreśla, że państwa członkowskie powinny szukać realnych rozwiązań, a nie promować nielegalne zajmowanie lokali, ponieważ polityka mieszkaniowa wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji państw członkowskich;

37. zauważa regularny wkład Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w prace Komisji Petycji przez cały rok; zdecydowanie uważa, że instytucje, organy i agencje Unii muszą zapewnić spójne i skuteczne stosowanie się do zaleceń Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;

38. podkreśla, że europejskie inicjatywy obywatelskie (EIO) stanowią ważny instrument aktywnego obywatelstwa i udziału społeczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje dyskusję na niektórych posiedzeniach na temat zakończonych niepowodzeniem EIO, które czasami były następnie przeformułowane jako petycje, co dało obywatelom możliwość przedstawienia swoich pomysłów i przeprowadzenia konstruktywnej debaty, a jednocześnie przyczyniło się do ich udziału w procesach demokratycznych UE; odnotowuje znaczną liczbę nowych EIO zarejestrowanych przez Komisję Europejską w 2023 r., co pokazuje, że obywatele korzystają z możliwości stosowania instrumentów uczestnictwa, by mieć wpływ na kształtowanie polityki i stanowienie prawa; wzywa Komisję do intensywniejszych kontaktów

z obywatelami i zapewnienia odpowiednich działań następczych w związku z przyjętymi EIO; z zadowoleniem przyjmuje istotne wysiłki podjęte w celu zorganizowania, we współpracy z innymi komisjami, czterech wysłuchań publicznych na temat przyjętych EIO, co umożliwiło organizatorom przedstawienie celów inicjatywy i kontakt z posłami do Parlamentu Europejskiego i przedstawicielami Komisji Europejskiej; podkreśla, że zobowiązanie Komisji do reagowania na ważne EIO ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania zaufania obywateli do EIO jako najważniejszego instrumentu demokracji uczestniczącej;

39. wzywa Komisję do należytego uwzględnienia rezolucji parlamentarnych przyjętych w sprawie europejskich inicjatyw obywatelskich (EIO) oraz do zwiększenia zaangażowania obywateli, w szczególności poprzez zapewnienie odpowiednich i skutecznych działań następczych w związku z udanymi EIO, co tym samym wzmocni proces demokratyczny i odpowiednio odzwierciedli głos obywateli w kształtowaniu polityki UE;

40. podkreśla, że internetowy portal petycji jest podstawowym narzędziem zapewniającym sprawny, skuteczny i przejrzysty proces składania petycji; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje ulepszenia ochrony danych i zabezpieczeń, dzięki którym portal stał się bardziej przyjazny i bezpieczniejszy dla obywateli; podkreśla, że należy kontynuować wysiłki na rzecz zwiększenia dostępności portalu, w tym uczynić go bardziej dostępnym dla użytkowników języka migowego i osób z niepełnosprawnościami; zauważa, że internetowy portal petycji jest jedną z najczęściej odwiedzanych stron internetowych Parlamentu Europejskiego, a zatem służy wielu obywatelom UE jako pierwszy punkt kontaktu z Parlamentem;

41. przypomina o europejskim wymiarze Komisji Petycji, do której mogą zwracać się obywatele wszystkich 27 państw członkowskich w sprawach wchodzących w zakres kompetencji UE; uważa, że na Komisji Petycji spoczywa szczególna odpowiedzialność za pielęgnowanie tego europejskiego wymiaru i wykazanie wartości dodanej europejskiej jedności i integracji dla obywateli oraz za dalsze rozwiązywanie problemów z naruszeniami prawa UE, a także za usuwanie luk i niedociągnięć w obowiązujących przepisach prawa UE; uważa, że odpowiednio szybkie eliminowanie petycji, które wyraźnie wchodzą w zakres kompetencji krajowych i wymagają obszernych wyjaśnień i instrukcji dotyczących alternatywnych metod działania mogłoby usprawnić pracę w sposób konstruktywny i zwiększyć zaangażowanie obywateli; uważa w tym kontekście, że Parlament Europejski powinien szerzej promować wśród obywateli UE rolę i działalność Komisji Petycji oraz wiedzę o możliwości składania petycji do Parlamentu Europejskiego; przypomina, że ze względu na ograniczoną długość posiedzeń większość petycji jest rozpatrywana w drodze procedury pisemnej; przypomina w tym kontekście, że wszystkie otrzymane petycje, w tym petycje dotyczące

spraw międzynarodowych, powinny być rozpatrywane z zachowaniem niezbędnej przejrzystości i bezstronności; jest zdania, że wybór spraw do dyskusji w komisji powinien odzwierciedlać równowagę geograficzną i polityczną otrzymanych petycji; uważa ponadto, że należy również dążyć do równowagi geograficznej podczas wizyt informacyjnych delegacji komisji: w ciągu roku i podczas każdej kadencji ustawodawczej;

42. z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie zwięzłego projektu rezolucji w sprawie utworzenia Europejskiej Stolicy Handlu Lokalnego[1] na sesji plenarnej w styczniu 2023 r.; podkreśla, że osiągnięcie to jest doskonałym wynikiem dla Komisji Petycji, i zauważa, że projekt ten został z powodzeniem włączony do budżetu na 2024 r. jako działanie przygotowawcze o łącznym budżecie w wysokości 3 mln EUR; przypomina, że projekt utworzenia Europejskiej Stolicy Drobnego Handlu Detalicznego (ECSR) został oficjalnie przedstawiony przez Komisję w Barcelonie w grudniu 2023 r.;

43. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji oraz sprawozdania Komisji Petycji Radzie, Komisji, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, rządom i parlamentom państw członkowskich, ich komisjom petycji i rzecznikom praw obywatelskich lub odpowiadającym im właściwym organom w państwach członkowskich.

---

[1] Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 2.